

Anonymizovaná verze

Překlad

C-251/20 - 1

Věc C-251/20

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

10. června 2020

Předkládající soud:

Cour de cassation (France), (Kasační soud, Francie)

Datum předkládacího rozhodnutí:

13. května 2020

Navrhovatelka:

Gtflix Tv

Odpůrce:

DR

[OMISSIS]

ROZSUDEK COUR DE CASSATION, PREMIÈRE CHAMBRE CIVILE
(Kasační soud, první občanskoprávní senát),

ZE DNE 13. KVĚTNA 2020

Společnost Gtflix Tv, jejíž sídlo je [OMISSIS] v Praze (Česká republika), podala kasační opravný prostředek [OMISSIS] proti rozsudku vydanému dne 24. července 2018 cour d'appel de Lyon (odvolací soud v Lyonu, Francie) [OMISSIS] ve sporu mezi ní a DR, s bydlištěm [OMISSIS] v Budapešti (Maďarsko), odpůrcem v řízení o kasačním opravném prostředku.

Navrhovatelka uvádí na podporu svého kasačního opravného prostředku jediný důvod, jenž je přílohou k tomuto rozsudku.

[OMISSIS]

[OMISSIS] [OMISSIS] [irelevantní procesní skutečnosti]

První občanskoprávní senát Cour de cassation (Kasační soud) [OMISSIS] [složení soudního kolegia] vydal tento rozsudek.

Skutkový stav a řízení

1. Podle napadeného rozsudku ([Cour d'appel de] Lyon, Odvolací soud v Lyonu, 24. července 2018) česká společnost Gtflix Tv, která se zabývá výrobou a šířením obsahů pro dospělé, zejména prostřednictvím své internetové stránky, vytýkala DR, režisérovi, výrobcí a distributorovi pornografických filmů uváděných na trh na jeho internetových stránkách provozovaných v Maďarsku, kde vykonává činnost a kde má bydliště, šíření hanlivých výroků na několika internetových stránkách a fórech a poté, co jej vyzvala k jejich stažení, podala proti němu návrh na vydání předběžného opatření k předsedovi tribunal de grande instance de Lyon (vyšší soud v Lyonu, Francie), v němž požadovala jednak to, aby mu bylo pod hrozbou pokuty uloženo zdržet se veškerého jednání spočívajícího v hanobení navrhovatelky a internetové stránky legalporno a zveřejnit na každém z dotčených fór právní sdělení ve francouzském a anglickém jazyce, a jednak to, aby samotné společnosti Gtflix Tv bylo povoleno uvést komentář na dotčených fórech, a nakonec, aby jí DR zaplatil symbolickou částku jedno euro jako náhradu hospodářské újmy a částku ve stejné výši jako náhradu nemajetkové újmy.
2. DR namítl nepřislušnost francouzského soudu.
3. V rámci odvolání společnost Gtflix Tv zopakovala své návrhy na odstranění a opravu a podala návrh na přiznání náhrady škody v prozatímní výši 10 000 euro z titulu majetkové a nemajetkové újmy vzniklé ve Francii.

Posouzení důvodu kasačního opravného prostředku

Znění důvodu kasačního opravného prostředku

4. Společnost Gtflix Tv rozsudku vytýká, že prohlásil francouzský soud za nepřislušný ve prospěch českých soudů, konkrétně:

„1° že soudy členského státu jsou příslušné k rozhodování o škodě způsobené na území tohoto členského státu obsahem zveřejněným na internetu, pokud je na něm tento obsah přístupný; že cour d'appel (odvolací soud) porušil čl. 7 bod 2 nařízení EU č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012, když rozhodl, že k vyloučení příslušnosti francouzských soudů nestačí, aby výroky považované za hanlivé a zveřejněné na internetu byly přístupné v obvodu soudu, k němuž byla podána žaloba, ale že je rovněž třeba, aby mohly být předmětem jakéhokoli zájmu uživatelů internetu, kteří mají bydliště v tomto obvodu, a aby zde mohly způsobit újmu;

2°/ že újma, byť nemajetková, nutně vyplývá z jakéhokoli úkonu spočívajícího v hanobení, který poškozujee dobrou pověst toho, kdo ji utrpěl; z toho plyne, že k takové újmě dochází v místě, kde jsou hanlivé výroky šířeny; že cour d'appel (odvolací soud) porušil čl. 7 bod 2 nařízení EU č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012, když za účelem vyloučení příslušnosti francouzských soudů rozhodl, že společnost Gtflix neprokázala existenci škodlivých následků výroků, na které poukazovala, ve Francii, ačkoli existence újmy utrpěné ve Francii nutně vyplývala ze skutečnosti, že DR šířil na internetu v tomto členském státě hanlivé výroky;

3°/ že soudy rozhodující ve věci samé nemohou vyhovět návrhům nebo zamítnout návrhy, které jim byly předloženy, aniž by přezkoumaly a analyzovaly všechny důkazy, které jim účastníci řízení předloží na podporu svých nároků; že na podporu svého odvolání společnost Gtflix předložila novou písemnost tvořenou dokumentem, který obsahoval statistiky návštěvnosti internetových stránek woodmanforum, provozovaných DR, aby prokázala, že francouzská veřejnost byla na prvním místě v návštěvnosti těchto internetových stránek; že odvolací soud porušil článek 455 občanského soudního řádu tím, že rozhodl, že společnost Gtflix neprokázala, že v největším počtu navštěvují stránky a fóra DR francouzští uživatelé internetu, aniž tuto novou písemnost zkoumal či shrnul, a to ani stručně;

4°/ že soudy členského státu jsou příslušné k rozhodování o škodě způsobené na území tohoto členského státu obsahem zveřejněným na internetu, pokud je tento obsah určen veřejnosti v tomto členském státě, tedy veřejnosti, pro kterou může být předmětem jakéhokoli zájmu; že k tomu, aby byla tato podmínka splněna, není nezbytné, aby uživatelé internetu s bydlištěm v tomto členském státě byli nejpočetnějšími návštěvníky těchto internetových stránek a fór DR, přičemž soud nezjišťoval, jak k tomu byl vyzván, zda dotčený obsah týkající se vztahů společnosti Gtflix s jejími francouzskými herci a herečkami mohl být z tohoto titulu předmětem jakéhokoli zájmu francouzské veřejnosti; že cour d'appel (odvolací soud) takto zbavil své rozhodnutí legálního podkladu s ohledem na čl. 7 bod 2 nařízení EU č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012;

5°/ že jednání spočívající v hanobení mohou způsobit újmu v členském státě, pokud se hanlivé výroky týkají obchodních činností, které osoba, která je předmětem hanobení, vykonává v témže členském státě; že tím, že odvolací soud rozhodl, aby vyloučil příslušnost francouzských soudů, že společnost Gtflix neprokázala, že ve Francii skutečně nastaly škodlivé následky výroků, na které poukazovala, aniž zkoumal, jak k tomu byl vyzván, zda se hanlivé výroky týkají činností společnosti Gtflix ve Francii, zejména jejích vztahů s herci, herečkami a agenty z tohoto odvětví usazenými ve Francii, zbavil své rozhodnutí legálního podkladu s ohledem na čl. 7 bod 2 nařízení EU č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012.“

Odpověď soudu

5. Soudní dvůr Evropské unie [SDEU, rozsudek (velkého senátu) ze dne 17. října 2017, Bolagsupplysningen OÜ a Ingrid Ilsjan proti Svensk Handel AB, C-194/16] rozhodl takto:

1) Článek 7 bod 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být vykládán v tom smyslu, že právnická osoba, která tvrdí, že její osobnostní práva byla porušena zveřejněním nesprávných údajů, jež se jí týkají, na internetové stránce a tím, že nebyly odstraněny komentáře, jež se jí týkají, může podat žalobu, jíž se domáhá opravy těchto údajů, odstranění těchto komentářů a náhrady veškeré utrpěné újmy u soudů členského státu, v němž se nachází středisko jejích zájmů.

Pokud dotčená právnická osoba vykonává hlavní část činnosti v jiném členském státě než ve státě místa svého sídla, může tato osoba podat žalobu na údajného původce zásahu na základě místa projevu škody v tomto jiném členském státě.

2) Článek 7 bod 2 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že osoba, která tvrdí, že její osobnostní práva byla porušena zveřejněním nesprávných údajů, jež se jí týkají, na internetu a tím, že nebyly odstraněny komentáře, jež se jí týkají, nemůže podat žalobu, jíž se domáhá opravy těchto údajů a odstranění těchto komentářů, u soudů každého členského státu, na jehož území jsou nebo byly přístupné informace zveřejněny na internetu.

6. S odkazem na všudypřítomnou povahu údajů a obsahu umístěných na internetových stránkách a na to, že rozsah jejich šíření je v zásadě univerzální, Soudní dvůr uvedl, že návrh domáhající se opravy údajů a odstranění obsahu umístěného na internetových stránkách je jediný a nerozdělitelný, a tudíž jej lze předložit pouze jedinému soudu, který je příslušný pro rozhodování o celém nároku ve věci náhrady újmy podle judikatury vyplývající z rozsudku ze dne 7. března 1995, Shevill a další, (C-68/93, body 25, 26 a 32), a z rozsudku ze dne 25. října 2011, eDate Advertising a další, (C-509/09 a C-161/10, body 42 a 48), a nikoli soudu, který takovou příslušnost nemá (bod 48).
7. Tuto judikaturu vydanou v oblasti údajného porušení osobnostních práv prostřednictvím obsahu zveřejněného na internetových stránkách lze vztáhnout i na nekalosoutěžní jednání vyplývající z toho, že na internetových fórech byly šířeny údajně hanlivé výroky.
8. Rozsudek uvádí, že středisko zájmů společnosti Gtflix Tv se nachází v České republice a že DR má bydliště v Maďarsku.
9. Z toho vyplývá, že pouze soudy prvního z těchto států, které jsou příslušné pro rozhodování o celém nároku ve věci náhrady újmy na základě judikatury vyplývající z výše uvedených rozsudků Shevill a eDate Advertising, nebo soudy druhého státu, ve kterém má žalovaný bydliště, byly příslušné k tomu, aby nařídily odstranění údajně hanlivých komentářů přičítaných DR a jejich opravu zveřejněním sdělení.

10. Tímto ryze právním důvodem, který nahradil kritizované důvody [OMISSIS], je předložené rozhodnutí právně odůvodněné v rozsahu, v němž prohlašuje francouzský soud za nepřislušný k rozhodnutí o těchto návrhových žádáních.
11. V tomto bodě není namístě položit Soudnímu dvoru Evropské unie předběžné otázky předložené společností Gtflix Tv. Tyto otázky totiž na jedné straně nejsou relevantní, jelikož navrhovatelka v řízení o kasačním opravném prostředku se u odvolacího soudu domáhala opravy údajů a odstranění hanlivých komentářů, a nikoli jejich nepřístupnosti na francouzském území ani omezení opatření ke zveřejňování na Francii, takže použití techniky geo-blokování nemělo význam. Na druhé straně neexistuje žádná závažná pochybnost o výkladu dotčeného ustanovení práva Společenství, vzhledem k výše uvedenému rozsudku Soudního dvora ze dne 27. října 2017, který nebyl rozsudkem tohoto soudu ze dne 24. září 2019 (SDEU, Google v. CNIL, C-507/17) nijak zpochybněn.
12. Pokud jde o soud příslušný k rozhodování o návrhu na náhradu nemajetkové a hospodářské újmy v důsledku hanlivých výroků přičítaných DR, společnost Gtflix Tv tvrdí, že judikaturu *Svensk Handel* lze použít pouze na návrhy směřující ke zrušení komentářů nebo stránek na internetu prostřednictvím příkazu vydaného soudem, že tímto řešením není v žádném případě dotčen návrh na náhradu škody, jehož předmětem je získání náhrady škody, a to i když je návrh podán jako předběžný k soudu příslušnému pro rozhodování o předběžných opatřeních, a že v důsledku toho se takový návrh řídí zásadami vyplývajícími z rozsudků *Shevill a eDate Advertising*.
13. Jedná se tedy o to určit, zda řešení, které Soudní dvůr Evropské unie zakotvil ve výše uvedeném rozsudku ze dne 27. října 2017 na základě ustanovení čl. 7 bodu 2 nařízení (EU) č. 1215/2012, musí být vykládáno v tom smyslu, že osoba, která má za to, že došlo k porušení jejích práv šířením hanlivých výroků na internetu, a která jedná jak za účelem opravy údajů a odstranění obsahu, tak za účelem náhrady nemajetkové a hospodářské újmy, která z toho vyplývá, může požadovat u soudů každého členského státu, na jehož území je nebo byl přístupný obsah uveřejněný na internetu, náhradu škody způsobené na území tohoto členského státu, v souladu s rozsudkem *eDate Advertising* (body 51 a 52), nebo zda musí, s ohledem na rozsudek *Svensk Handel* (bod 48), podat tento návrh na náhradu škody k soudu příslušnému pro nařízení opravy údajů a odstranění hanlivých komentářů.
14. Otázka, která je rozhodující pro řešení sporu, o němž má rozhodnout *Cour de cassation* (Kasační soud), představuje vážnou obtíž při výkladu práva Evropské unie, jelikož zájem na řádném výkonu spravedlnosti by mohl odůvodnit to, aby soud příslušný k rozhodování o návrhu na opravu údajů a odstranění komentářů byl výlučně příslušný k rozhodování o návrhu na přiznání náhrady škody, který s prvním návrhem vykazuje nezbytný vztah závislosti.

15. Z toho vyplývá, že je třeba se obrátit na Soudní dvůr Evropské unie na základě článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie, a až do doby, než Soudní dvůr rozhodne, přerušit z tohoto důvodu řízení.

Z TĚCHTO DŮVODŮ soud:

ZAMÍTÁ kasační opravný prostředek v rozsahu, v němž směřuje proti bodu rozsudku, který prohlašuje francouzský soud za nepřislušný k rozhodnutí o návrhu na odstranění hanlivých komentářů a na opravu údajů zveřejněním sdělení;

PŘEDKLÁDÁ věc ve zbývající části Soudnímu dvoru Evropské unie, aby odpověděl na následující otázku:

„Musí být ustanovení čl. 7 bodu 2 nařízení (EU) č. 1215/2012 vykládána v tom smyslu, že osoba, která má za to, že došlo k porušení jejích práv šířením hanlivých výroků na internetu, a která jedná jak za účelem opravy údajů a odstranění obsahu, tak za účelem náhrady nemajetkové a hospodářské újmy, která z toho vyplývá, může požadovat u soudů každého členského státu, na jehož území je nebo byl přístupný obsah uveřejněný na internetu, náhradu škody způsobené na území tohoto členského státu, v souladu s rozsudkem eDate Advertising (body 51 a 52), nebo zda musí, s ohledem na rozsudek Svensk Handel (bod 48), podat tento návrh na náhradu škody k soudu příslušnému pro nařízení opravy údajů a odstranění hanlivých komentářů?“;

PŘERUŠUJE z tohoto důvodu řízení až do rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie;

[OMISSIS]

[OMISSIS] [irelevantní procesní skutečnosti]

Takto [OMISSIS] rozhodl Cour de cassation, première chambre civile (Kasační soud, první občanskoprávní senát), a vyhlásil předseda na veřejném jednání dne 13. května 2020.

DŮVOD KASAČNÍHO OPRAVNÉHO PROSTŘEDKU přiložený k tomuto rozsudku

Důvod kasačního opravného prostředku předložený [OMISSIS] společností GTFLIX TV

Napadenému rozsudku je vytýkáno [OMISSIS], že potvrdil sporné usnesení o předběžném opatření v rozsahu, v němž soudce tribunal de grande instance de Lyon (vyšší soud v Lyonu) příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních prohlásil, že není příslušný k projednání této věci ve prospěch českých soudů [OMISSIS];

Přičemž odvolací soud uvedl své vlastní důvody spočívající v tom, že „S ohledem na to, že článek 4 nařízení EU č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 stanoví, že nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště v některém členském státě, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu;

Článek 7 téhož nařízení doplňuje, že ve věcech týkajících se deliktů odpovědnosti může být osoba, která má bydliště v některém členském státě, žalována v jiném členském státě u soudu místa, kde došlo nebo může dojít ke škodné události;

V případě výroků uvedených na internetu, které jsou jako v projednávaném případě považovány za hanlivé, nestačí k založení místní příslušnosti tohoto soudu, že jsou tyto výroky přístupné v obvodu soudu, jemuž byla věc předložena, ale je ještě třeba, aby mohly být předmětem jakéhokoli zájmu uživatelů internetu, kteří mají bydliště v tomto obvodu, a aby byly způsobilé v něm způsobit újmu;

Je nesporné, že DR má bydliště a vykonává činnost v Budapešti v Maďarsku, takže neexistuje žádná vazba mezi bydlištěm původního žalovaného a francouzskými soudy;

Kromě toho z písemností předložených v rámci diskuze nevyplývá, že by předmětná sdělení, která byla zveřejněna na internetu hlavně anglicky a podpůrně francouzsky, byla určena francouzské veřejnosti, přičemž společnost GTFLIX TV neprokázala, že francouzští uživatelé internetu jsou nejpočetnějšími návštěvníky stránek a fór provozovaných DR;

Je třeba rovněž konstatovat, že i když společnost GTFLIX TV mohla v důsledku výroků, na které poukazovala, vzniknout škoda v České republice, kde se nachází středisko jejích činností, tato společnost neprokázala existenci škodlivých následků v obvodu soudu, jemuž byla věc předložena;

Vzhledem k těmto skutečnostem a na základě výše uvedených ustanovení práva Společenství soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních u tribunal de grande instance de Lyon (vyšší soud v Lyonu) právem rozhodl, že je místně nepřislušný k rozhodování sporu, o kterém přísluší rozhodnout českým soudům; [“]

A dále se odvolací soud případně ztotožnil s důvody uvedenými v jím přezkoumávaném rozhodnutí, spočívajícími v tom, že „S ohledem na [OMISSIS] [zjištění, že DR nemá bydliště na francouzském území]

[OMISSIS] [citace ustanovení čl. 4 bodu 1) a čl. 7 bodu 2) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech], že ke škodné události v projednávané věci došlo především v České republice, kde má společnost GTFLIX sídlo, a kde má tedy středisko svých zájmů, a v Maďarsku, odkud byla zveřejňována předmětná sdělení, ale že z žádné písemnosti nevyplývá, že tato sdělení umístěná na internetu hlavně anglicky a

podpůrně francouzsky byla určena francouzské veřejnosti a týkala se francouzské veřejnosti; že judikatura Soudního dvora Evropské unie blíže uvádí, že soudy každého členského státu jsou ve věcech obsahu internetové stránky příslušné pouze k rozhodování o škodě způsobené na území členského státu soudu, jemuž byla věc předložena; že k tomu, aby bylo možné mít za to, že zde došlo k újmě, nestačí, aby sdělení byla přístupná na internetu, ale je navíc třeba, aby tato sdělení mohla být předmětem jakéhokoli zájmu pro uživatele internetu dotčeného státu a aby měla odezvu, což v projednávané věci není prokázáno, jelikož předmětná sdělení se týkají podmínek nábory hereček pornografických videí společností Legal Porno v Praze, lékařské péče, kterou využívají, či nikoli, jejich drogové závislosti a významných zisků, které tato činnost tomuto podniku přináší;“

[Tedy:]

1°) [OMISSIS] [OMISSIS] [první část důvodu kasačního opravného prostředku, doslovně převzatá v textu předkládacího rozsudku (bod 4, bod 1°)]

2°) [OMISSIS] [druhá část důvodu kasačního opravného prostředku, doslovně převzatá v textu předkládacího rozsudku (bod 4, bod 2°)]

3°) [OMISSIS] [třetí část důvodu kasačního opravného prostředku, doslovně převzatá v textu předkládacího rozsudku (bod 4, bod 3°)]

4°) [OMISSIS] že soudy členského státu jsou příslušné rozhodovat o škodě způsobené na území tohoto členského státu obsahem zveřejněným na internetu, pokud je tento obsah určen veřejnosti v tomto členském státě, tedy veřejnosti, pro kterou může být předmětem jakéhokoli zájmu; že ke splnění této podmínky není nezbytné, aby uživatelé internetu bydlící v tomto členském státě byli nejpočetnějšími návštěvníky dotčené internetové stránky; že za účelem vyloučení příslušnosti francouzských soudů se cour d' appel (odvolací soud) omezil na konstatování, že nebylo prokázáno, že dotčené internetové stránky byly určeny francouzské veřejnosti, jelikož společnost GTFLIX neprokázala, že by francouzští uživatelé internetu byli nejpočetnějšími návštěvníky internetových stránek a fór DR, aniž zkoumal, jak k tomu byl vyzván, zda napadený obsah, který se týkal vztahů společnosti GTFLIX s jejími francouzskými herci a herečkami, nemůže být způsobilý stát se na tomto základě předmětem jakéhokoli zájmu francouzské veřejnosti; že tímto rozhodnutím odvolací soud zbavil své rozhodnutí legálního podkladu s ohledem na čl. 7 bod 2 nařízení EU č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012;

5°) [OMISSIS] [pátá část důvodu kasačního opravného prostředku, doslovně převzatá v textu předkládacího rozsudku (bod 4, bod 5°)]